

א ריכסינג תמוז

לקבל את החיים - במנוחה ע"י אמונה שלום בטחון ושמחה

פרשת נצבים תשפ"ה // שנה ב' // גליון מ"ב

שיעורי כ"ק אדמו"ר מפנים מאירות דסיקסא שליט"א

אור הבוקר

יום ראשון פרשת נצבים תשפ"ה

אין כוהינו אלא בפה

עבודת הקודש לדבר טוב, ולשתמש עם הפה להתפלל

ואתה עיף ונענ' [בה, יח]. יש לומר דהתורה מלמדת ומורה לכל איש ישראל הדרך הטוב והישר והנתיב המאשרת אידך להנצל מהאויב הרע הטמון בלבו של אדם. הדנה באמת לא זו בלבד דורע ישראל הם מצויים על מחיות האמונה ורעו של עמלק, אלא אף גם כל איש ישראל צריך למחות חלק הרע הטמון בלב כל אדם, המנונה בשם עמלק. ולשרש אחריו שלא ימצא בו שום שמיץ ממונו אף משרשו בעלמא. דכל זמן שנמצא זרע עמלק בעולם או כיון דהאדם דוא עולם קטן או בודאי נמצא בכל אחד כח עמלק וחלק הרע המתעורר בכל פעם להחטיא את האדם ולזה באה הזכירה בתורה הקדושה. והנה בחם של זרע ישראל אינו אלא בפה הקול קול יעקב בתורה ובתפלה וכשאדם יש לו כח זה ובויער לבו תמיד לה' יתברך אז אין שום רע יכול לשלוט בו חם ושלווה.

(אורב ישראל פרשת כי תצא)

תוכן המאמר: אין כוהינו אלא בפה, ימים של עשיית נחת וזה להשיג / הבה שיש לנו בימים אלו הוא בפה / כשמדברים טוב, והיום באחדות, המקדושים אינם ימלים לקטרג / בשמים מצפים להפליע על ישראל / הדבר הראשון של תשובה הוא ואהבת לדיע כמך / על-ידי אהבת ישראל מעוררים המידת הדחמים / על-ידי אהבת ישראל ימלים להושיע כל טוב

לנו נחת רוח. אנו נכנסים כעת לימים הקדושים, וזהו הזמן שבו אנו נעניק נחת רוח להקב"ה. אנו מוותרים על שינה, אוכל, כוחות ותאוות העולם הזה. אנו מקדישים את עצמנו להשי"ת. "ריבוננו של עולם! אנו

ימים של עשיית נחת רוח לבורא

במשך השנה אנו מתפללים להקב"ה שיעשה לנו נחת רוח, שיעניק לנו בריאות, פרנסה ונחת. אנו מבקשים ממנו שיעשה

שלנו על כלל ישראל, בעזרת ה' נפעל רבות. כוחנו בימים הקדושים הוא בפה.

יש לנצל את הזמן לדבר עם השי"ת, להתפלל להשי"ת, להשקיע כוחות בתפילה, בזמן התפילה, להתפלל מההתחלה ועד הסוף. לומר מילים טובות על יהודים, לברך יהודים, לומר מילים מאירות ליהודים. לקחת את הפה ולהכניס אותו לתפילה, לאמונה, לברכות, לשמחה, לאושר. לא לדבר דברי עצבות, לא מרה שחורה, לא להתלונן לא על עצמנו ולא על כלל ישראל. עבודת הקודש של הימים הקדושים היא: כוחנו בפה.

כאשר מדברים טוב וגמצאים באחדות, המקטרגים אינם יכולים לקטרג

כאשר יש עדר שלם של כבשים, הזאב לא יכול לבוא ולחטוף כבשה אחת, הוא מפחד. אך כאשר הוא רואה כבשה אחת יוצאת מהחבורה, אז בא הזאב וחוטף אותה. וכל עוד אנו בחבורה, באחדות עם כלל ישראל, מליצי טוב על יהודים, אוהבים יהודים, עושים שלום, אז המקטרגים אינם יכולים לקטרג חלילה.

בשמים מהכים לתפילותיהם של ישראל

בספר "ערבי נחל" מובא מעשה באחד מתלמידי האר"י הקדוש [הקאמארנער בחומש מביא שזה היה רבי יוסף מערבי זצ"ל (שנקבר בכבוד רב בתוניס, בבית הכנסת "באל חממה" שה"י בחשוון תשפ"ד עקב המהומות, מאות מפגינים הצייתו וחיללו את קברו בצורה קשה ה"י)] שפעם אחת בראש השנה בא אליו אליהו

עושים לך, אבא, נחת רוח! אתה אבי ואנו בניך."

בשבועות של הימים הנוראים, ימי הרחמים והסליחות, אנו נותנים נחת רוח להקב"ה עשרים וארבע שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע. כל רמ"ח איברינו ושס"ה גידינו מוקדשים לעשיית נחת רוח להקב"ה. מידה כנגד מידה, הקב"ה יכתוב לנו שנת נחת רוח.

הכוח שיש לנו בימים אלה הוא בפה

הספרים הקדושים מביאים את המנהג לאכול בראש השנה 'ראש', ורבים נוהגים לאכול ראש של דג. מדוע דווקא ראש של דג? כי בימים הקדושים בני ישראל מראים שכוחנו בפה, בפה שלנו, "כי אתה שומע תפילת כל פה."

הדג הגדול ביותר, איך תופסים אותו? שמים על חוט מחט דקה כזו, שתופסת את פיו של הדג, והוא נתקע בה. כך אפשר למשוך את הדג החוצה. אילו הדג לא היה מכניס את המחט, הוא לא היה נתפס. אך מכיוון שהוא בלע בליעה רעה בפיו, הוא נתפס.

עבודתנו הקדושה בימים אלה היא: להשתמש בפה נכון. ללמד זכות על יהודים, ללמד טוב על יהודים, להיות מליץ יושר על יהודים, למחול ליהודים, לאהוב יהודים, ולברך יהודים. להתפלל להשי"ת על תשובה, תפילה וצדקה, על חרטה - הכל בפה. ללמוד ולהתפלל, להשתמש בפה רק לקדושה ולאור. אם משתמשים בפה נכון כל הימים הקדושים, לא ניתפס לדברים רעים, אלא ניתפס לדברים טובים.

כוחו של יהודי הוא בפה. אם יהודי יאמין בכוחות שיש לנו בתפילותינו, בתחנונינו, בברכותינו, במליצות הטובות

הנביא ואמר לו: "למען ה' תתחזק בתפילה, בבקשה מהשי"ת, כי יש קטרוג חזק למעלה בשמים, עד כדי כך שאפילו מיכאל, השר הגדול, הסניגור הגדול של כלל ישראל, שתמיד מזכיר את זכויותיהם של ישראל, נחלש, אין לו מה לומר!".

שאל רבי יוסף את אליהו הנביא: "למדנו כל כך הרבה תורה במהלך השנה, מה קורה עם זכות התורה?!"

ענה לו אליהו הנביא: "גם על התורה יש קטרוג, שלא למדו כפי שצריך!".

שאל אותו: "ומה אומר אברהם אבינו, האב של כלל ישראל? מדוע אינו בא לעורר רחמים?".

ענה לו אליהו הנביא: "אברהם אבינו מתבייש מכלל ישראל, אין לו מה לומר!".

כאשר שמע זאת רבי יוסף מערבי, נכנס לפחד גדול. הוא החל לצעוק: "רבותי! עם ה' חזקו ונתחזקה! בעד עמינו בעד עיר אלקינו! עשו תשובה על העבירות! שהבורא ימחל לנו, שהקטרוגים יתבטלו ויתבטלו!". וכך אמר דברי כיבושין לכלל ישראל שיעשו תשובה, שיעוררו רחמי שמים מרובים, עד שנוצרה התעוררות גדולה. עד שאליהו הנביא אמר לו שאברהם אבינו, בכוח התשובה של קהילתו, בכוח התפילה של קהילתו, אברהם אבינו התחזק ובא להשי"ת, והפכו את מידת הדין למידת הרחמים. ורבי יוסף מערבי כתב לאחר יום טוב מכתבים לכל המקומות מסביב, וסיפר את חלומו, לעורר קהילות נוספות בישראל שיעשו תשובה, שיעוררו רחמי שמים מרובים.

מה אתם רואים כאן? המלאך מיכאל, שתמיד מליץ זכות על ישראל, לא מצא עצה, הוא נזקק לתפילותיהם של בני ישראל בעולם, כדי שיוכל לעורר רחמים.

מעשה בחסיד אחד

הגאון רבי יחזקאל סרנא ז"ל בנה ישיבה לפני המלחמה בעיר חברון, חסרו לו עשרים אלף דולר כדי לסיים את בניית הישיבה, אף עשיר לא רצה להלוות לו את הכסף, כי ישיבה אינה עסק שמכניס כסף, ישיבה מלאה בהוצאות, איש לא רצה להלוות לו כסף.

הוא נסע בשנת תרצ"א לאמריקה למצוא עשיר שירצה לתת לו, או להלוות לו, את הכסף.

הוא ניגש לעשיר ושאל אותו אם הוא מוכן להלוות לו את הכסף? שאל אותו העשיר: "איך תשלם את זה, ומתי תשלם את זה?".

ענה לו רבי יחזקאל: "אני יכול להחזיר לך את זה בעוד עשרים שנה!".

ענה לו העשיר: "בעיקרון אתה לא נורמלי. ככה עושים הלוואה? עשרים אלף דולר לעשרים שנה?! אבל, אני רואה שאתה אדם ישר, אתה מאמין בהשי"ת, אתה עושה את זה בתמימות. אני מלווה לך את הכסף!".

רבי יחזקאל לווה את הכסף, וסיים לבנות את הישיבה. והוא עמד במילתו. בכל יום הוא חסך עוד דולר ועוד דולר, עם כל הקשיים. לאחר עשרים שנה, היה לו את כל הכסף. הוא נסע לאמריקה לחפש את העשיר.

את זה ממני? בשום אופן שבעולם!!
הוא לא לוקח את זה בחזרה!

אמר לו רבי יחזקאל: "קח את הכסף,
תוכל לחיות כאדם נורמלי".

ענה לו: "לחיות כאדם נורמלי? כל
הדברים שקרו, השי"ת עשה אותם, אני
מקבל אותם באהבה! אבל איך אני מביע
את אהבתי להשי"ת? כשאני אומר
להשי"ת: אם אתה רוצה לתת לי כסף, תן
לי. אבל את הכסף שנתתי לבנות ישיבה,
את זה אני לא צריך! יש לי את הזכות הזו!
אתה רוצה לקחת גם את זה ממני?".

אמר רבי יחזקאל סרנא: זהו יהודי
שמאמין באמת בהשי"ת, שמקבל עול
מלכות שמים באמת, כל הדברים שלקח
ממנו השי"ת, יש לו אמונה כזו שזה
לסובתו, יש לו אמונה כזו שזה רצון השם,
הוא מאמין כל כך חזק בהשי"ת, שהוא
אינו רוצה לקחת את כספי הצדקה
לעצמו, כי אלה זכויותיו. כך הוא מרגיש
קרוב להשי"ת, באמונה פשוטה כזו.

לאחר חקירות ודרישות, היכן נמצא
העשיר, אמרו לו האנשים שהלה אינו
עשיר עוד, הוא אחד שגר "האמלעס",
הוא גר ללא משפחה, ללא כלום, באיזה
מרתף שם, הוא מסתובב ממש "נע ונד..."

רבי יחזקאל חיפש אותו, הוא אכן מצא
אותו מסכן במרתף, בתוך לכלוך, ממש
בפח אשפה, מאיגרא רמא לבירא
עמוקתא.

שאל אותו רבי יחזקאל: "אתה זוכר
אותי?".

אמר לו: "ברור שאני זוכר אותך! לפני
עשרים שנה לוויית ממני עשרים אלף
דולר!".

אמר לו רבי יחזקאל: "פתחתי את
הישיבה, באתי להחזיר לך את הכסף!".

האיש צחק, ואמר כך: "ה' ישמרנו,
אשתו כבר לא בחיים, אין לו ילדים, אין
לו כסף, השי"ת לקח ממנו הכל. אין לו
כבוד. השי"ת השאיר לו מצווה אחת -
הוא עזר לבנות ישיבה, "אתה רוצה לקחת

ראה מעשה ונזכר...

השי"ת יזמין לכל אחד כל טוב, שלא ייקח מאף אחד דבר, לא רוחניות ולא
גשמיות. אך, כאשר ניגשים לסליחות, יש לגשת באמונה פשוטה ועצומה, בקרבה
עצומה להשי"ת, בביטחון עצום של "השלך על ה' יהבך".

מהאולמות. ולאחר מכן עורכים הגרלה
נוספת מי יזכה לאולם הגדול ומי יזכה
לאולם הקטן.

הכלה שעליה אנו מדברים, אכן זכתה
לקבל אחד מהאולמות, אך את האולם
הקטן. הכלה נשברה לגמרי, כי לא יוכלו
להיכנס כל חברותיה ובני משפחתה בדרך
הטבע. היא ביקשה מאביה, ללכת למי
שזכה בהגרלה על האולם הגדול, באותו
תאריך, ולשאול, אולי הם רוצים לעשות
החלפה. אותה משפחה אינה משפחה
גדולה כל כך, שיערכו חתונה באולם

מעשה בהסיד אחד

הייתה כלה שהייתה צריכה להתחתן
בשעה טובה ומוצלחת, אך מכיוון שאביה
לא היה עשיר גדול, בעל פרנסה גדולה,
הם חיפשו "אולם תקנות חתונה", כפי
שקוראים לזה כאן באמריקה, כלומר
אולם חתונות זול, שמארח חתונות
למשפחות שאין להן כסף רב. באולם
שעושה חתונות זולות היו שני אולמות,
קטן וגדול. והסדר היה, שמי שנרשם
לרצות לערוך שם חתונה, ההנהלה עורכת
הגרלה מכל האנשים מי יזכה לקבל אחד

הקטן יותר, וימסרו את הגדול יותר למשפחה.

האב התבייש מאוד, זה כאב לו מאוד, אבל מה לא עושה אב למען ילד? הוא עבר למחותן שם, ושאל אותו. מובן שאותו מחותן החל לחשוב, איזו מין בקשה זו? מה עליו לעשות עכשיו?... אך ברגע שהכלה השנייה שמעה זאת, היא אמרה: "אבא, אני רוצה לזכות בזכות של לוותר לכלה אחרת, לא יהיה לי צער מלהתחתן באולם קטן, ואני מבקשת מכם, אבא ואמא, שגם לכם לא יהיה צער. אותה כלה תהיה בצער, אני מוותרת, אני לא רוצה לראות צער בליל חתונתי!".

היא ויתרה, שלשה שמחה גדולה בשתי המשפחות, המשפחה קיבלה את האולם

הגדול, זו כמובן שמחה גדולה. והמשפחה השנייה זכתה לכלה יקרה ומאירה כזו, שמוותרת על שמחת ליל חתונתה למען כלה אחרת, האם זו לא שמחה גדולה?!

יום יומיים לפני החתונה, התקשר עשיר גדול, אל בעל האולם, ושאל: "מי מתחתן אצלכם באותו לילה?". הוא מתחתן באותו לילה, ברוך ה' הוא עשיר, יש לו כסף. הוא רוצה לשלם על אחת מהחתונות באותו אולם. ובעלת הבית של העשיר אמרה: "שלם על האולם הקטן יותר, כי מי שמתחתן באולם הקטן, ודאי שיש לו מעט מאוד כסף, צריך לרחם עליהם יותר, יותר ממי שמתחתן באולם הגדול!". וכך הם זכו להתחתן באולם הקטן בזכות ייתור, ועשיר אחד עוד שילם על החתונה...!

ראה מעשה ונזכר...

כאשר יהודי מוותר ליהודי אחר - למעלה בשמים רועש! זה שולח השפעות טובות! אנו צריכים להתייבץ לימי הרחמים והדין בכך שיהודי אחד מוותר לאחר. אנו לא יכולים לראות את צערו של אחר, ואנו מקדישים את עצמנו ליהודי אחר בביטול מוחלט. לא תקום ולא תטור, ואהבת לרעך כמוך, ולמעלה בשמים נוצר רעש גדול. ובשמים אומרים: כלל ישראל מוותרים זה לזה, כלל ישראל אינם יכולים לראות את צערו של יהודי אחר - קל וחומר בן בנו של קל וחומר, אונזער לעכטיגער זיסער גרויסער טאטע אין הימל, אונזער גרויסער קעניג, דער מלך מלכי המלכים הקב"ה, אומר, מידה כנגד מידה, ודאי שלא אראה את צערם של הכלל ישראל, ודאי שעליי לוותר ולמחול לכל ישראל, ולכתוב להם שנה מאירה.

שילך איתו, ויבלה איתו את הזמן. מדוע? מה הוא רוצה לעשות ביום כיפור? תשובה! הדבר הראשון בתשובה הוא: "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה..."

על-ידי אהבת ישראל מעוררים את מידת הרחמים

עוד אמר שם: כאשר שני יהודים אוהבים זה את זה, נוצר השם הוי"ה שלם. פעמיים "אהבה" בגימטריה כ"ו, כמו שם

הדבר הראשון בתשובה הוא: ואהבת לרעך כמוך

בספר "דברי ישראל" (פרשת בחוקותי בהגהות אות יח) הוא מביא בשם הרה"ק מקוזמיר זי"ע: כאשר אדם הולך ערב יום כיפור לבוש בקיטל, וכבר מחזיק את הנרות בידו, ורוצה ללכת לשאת אותם לבית המדרש. וחברו בא אליו: "בוא נלך לטייל, אני רוצה לדבר על מה שמכביד על ליבי",

נאמר סליחות, באמונה עצומה, בביטחון עצום, בשמחה עצומה, בהתעוררות, בתשובה, בבכיות, אך הכל מתוך שמחה. כי אנו בני מלכים, אנו עבדים ובנים ראויים למקום. באהבת ישראל עצומה, בחשיבות עצומה שיש לנו את הכוח בפה, נעורר רחמים מרובים, נהפוך את כל הדינים לרחמים ולרצון. השי"ת יעזור וימלא משאלות לבנו לטובה ולברכה, והשי"ת יעזור, כתיבה וחתימה טובה ושנה טובה ומבורכת, ואור תמיד, אמן כן יהי רצון.

הוי"ה. ובכך הוא מפרש: "ואהבת לרעך כמוך", כאשר יש אהבה בין שני יהודים - "אני הוי"ה", יוצא שם הוי"ה, שזו מידת הרחמים.

על-ידי אהבת ישראל אפשר להשפיע כל טוב

עוד אמר: כאשר יהודים אוהבים זה את זה, מכל היהודים נוצר יהודי אחד גדול, וכך, מכל הידיים נוצרת יד אחת ארוכה, אפשר להגיע לשמים ולקחת כל טוב וטוב.

המשך מעמוד ח:

להבין לעומק מה תשובה, מה נדרש מאיתנו, ומה אני צריך לעשות. ועושים זאת, קצת כל יום, כך שכאשר יום הדין מגיע, מוכנים וערוכים על ידי תשובה שלמה. זו עבודתנו בימים אלה.

רבי יהושע ברום מביאן אמר כך: "זה היה חודש אלול, והיו חתונות." על כך הוא אמר שאפילו יהודים פשוטים, כשהיו צריכים ללכת לחתונה בחודש אלול, נהגו לומר, "זה אלול; יש פחד מיום הדין. איך נוכל ללכת לחתונה?" "אה, אבל זו מצווה לשמח חתן וכלה!" "נו, גם זה חלק מהתורה. אז נקיים את רצון הבורא ונשמח את החתן." והם היו הולכים לחתונה, אבל בדרך נהגו לומר, "אוי, זה אלול! מי יכול ללכת עכשיו לחתונה?" "אבל צריך לעשות את רצון השם; זהו רצון השם, לשמח חתן וכלה." והם המשיכו ללכת.

הוא מצוין שהם הלכו לחתונה, הם הלכו לשמחות, הם עשו את רצון השם, הם המשיכו בחיים. אבל בכל צעד ושעל הם זכרו: "יש פחד מיום הדין. יש לנו תפקיד שאנחנו חייבים להתכונן אליו, שאנחנו חייבים לעסוק בו, שנקרא תשובה שלמה: לחזור לדרך הנכונה בכל דבר שבו עשינו נגד רצון השם. אנחנו רוצים לעשות רק את רצון השם."

המשך השיחה - עוד חזון למועד בעז"ה

ב"תולדות רבינו יחזקאל", של הרה"ק רבי יחזקאל פאנעט ז"ע, כתוב שכבר מנעוריו, לאורך הימים הקדושים של חודשי אלול-תשרי, הוא למד את המסכתות הנקראות "כתרי"ס" (כריתות, תמורה, ראש השנה, יומא, סוכה). זה שימש כשריון נגד כל הצרות. בכך הוא התחמש נגד כל המקטרגים. בכך הוא ניתק את המקטרגים על ידי לימוד המסכתות ששמותיהן הן ראשי תיבות של האותיות "כתרי"ס".

היו יהודים, יהודים של פעם, שלמדו את הרמב"ם הלכות תשובה ו"שערי תשובה" של רבינו יונה על הלכות תשובה, אבל ברצינות, בבהירות. "אני צריך לדעת מהי תשובה, מהי עבודתי, מה אני צריך לעשות עכשיו." כאשר לומדים את הרמב"ם על הלכות תשובה, כאשר לומדים את "שערי תשובה" של רבינו יונה, יודעים על מה צריך לעשות תשובה ואיך צריך לעשות תשובה.

כל כך הרבה יהודים רוצים לעשות תשובה. "אבל אני רוצה לדעת מה לעשות!" הרמב"ם בהלכות תשובה ורבינו יונה ב"שערי תשובה" אינם כל כך גדולים שאם מתחילים בחודש אלול, אפשר בהחלט לסיים אותם עד יום הכיפורים בבהירות ובהבנה. אפשר לחזור עליהם כדי

קול פנים מאירות:

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר מפנים מאירות סיקסא שליט"א

צענטראלע נומער: 845-414-0076 | א"י: 072-370-1823 |

ענגלאנד: 0330-350-3190 | ארגענטינע: 5411-2152-7691 |

אנטווערפן: 323-346-0673 | מאנטריאל: 438-228-2500 |

שיחות הכנה לימי האלול

ל"אלף", ל"אלוף של עולם", להקב"ה, במהלך חודשי אלול ותשרי.

איתא בספרים הקדושים שישנם שלושה זמנים לחזור בתשובה: אלול, ראש השנה, ויום כיפור. אלו הם ארבעים יום. אם אדם לא חוזר בתשובה עד יום כיפור עצמו, הקב"ה יעורר אותו לחזור בתשובה. הקב"ה רוצה לעורר אותנו לתשובה. רבי עקיבא אומר, "אשריכם ישראל!" "אשריכם" ראשי תיבות של א'לול, ר'אש ש'נה י'ום כ'יפור, והאות מ', פירושה ארבעים הימים עד אחרי יום כיפור. לכלל ישראל יש זמנים אלו, הנרמזים ב"אשריכם". אשריכם ישראל שישנם ארבעים ימים אלו שבהם אנו יכולים להתקרב ולחזור בתשובה.

"לפני מי אתם מטהרים?" "מי" ראשי תיבות של יום מ', היום הארבעים, שהוא יום כיפור. "לפני מי" - האותיות שלפני "מי" הן ל"ט, שהם ימי אלול עד יום כיפור. "אשריכם ישראל", אשרי המטהרים את עצמם "לפני מי", לפני יום כיפור, שהוא היום הארבעים. "ומי מטהר אתכם?" כשמוע יום כיפור, גם אם אדם לא עורר את עצמו לחזור בתשובה, הקב"ה יעורר אותו - עצמו של יום מכפר. אבל הקב"ה לא רוצה שנחלץ לכך.

בשיחותיו של הר"צ מליובאוויטש, הוא מספר כי כאשר הגיע חודש אלול והחלו לתקוע בשופר, נוצרה אווירה של רצינות ורוחניות בכל יהודי. כפי שנאמר בפסוק: "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו?" - האם ייתכן לשמוע את תקיעת השופר מחודש אלול ולא לחוש רעד ורצינות אצל כל יהודי?

הר"צ מסביר שכבר שבת מברכים אלול גורמת לכל יהודי להתנתק מענייני העולם הגשמיים של כל השנה ולהתעורר לעשות חשבון הנפש. "מה עשיתי באחד עשר החודשים? מה קורה עם לימוד התורה שלי, עבודת ה' שלי, חיי הגשמיים?" זה מעורר רוח של תשובה, לא רק בבית הכנסת, אלא גם בבית, בכל מקום שבו נמצאים, ובכל מקום שאליו הולכים. ומה עושה יהודי כשהוא מתעורר?

הערה נחוצה: בשיחה הבאה נאסוף מפי ספרים וסופרים על העבודה שיש לעשות בחודש אלול. עלינו לציין כי עניינים מסוימים שהספרים הקדושים כותבים אינם שווים לכל נפש, הם מציגים מדרגות גבוהות יותר. אנו מביאים אותם רק כדי לעורר אנשים, כי העיקר הוא לא ליישן בחודש גדול זה. כל אחד ואחד צריך לקחת משיעור זה את מה שמתאים לו.

הפסוק אומר: "אריה שאג מי לא יירא?" (עמוס ג, ח). כשאריה שואג, מי לא ירא? "אריה" ראשי תיבות: א'לול, ר'אש השנה, י'ום כיפור, ה'ושענא רבה. אלו הם "האריה השואג" - הימים הקוראים לנו: "תשובו! עשו את מה שצריך לעשות!" עכשיו זה הזמן שבו אנו מתעוררים להתקרב להבורא. אנו מתחילים לעשות חשבון הנפש: היכן אני עומד בקיום מצוות עשה, ובלאווין של התורה? היכן אני עומד במנהגים ובמסורות, ובעבודת תיקון המידות, עבודת הקדושה והטהרה? מה עוד אני צריך להוסיף? על מה אני צריך לחזור בתשובה? על מה אני צריך לבקש את מחילת הקב"ה, שהקב"ה יעורר לכל יהודי להיכתב ולהיחתם לטובה ולכל מיני ישועות? בכל אופן, כל יהודי צריך לחזור בתשובה. כשעושים עבירה, חייבים לחזור בתשובה. הקב"ה ריחם על ישראל ונתן לנו זמן של התעוררות לתשובה.

משל: חלילה, אם אדם גונב, עליו להחזיר את הגניבה. היצר הרע מנסה לשכנע אותו לא להחזיר, אבל הוא יודע שחייבים להחזיר. אי אפשר להחזיק דברים גנובים לנצח.

יש זמן שבו כל יהודי צריך לחזור בתשובה על כל מחשבה, דיבור ומעשה שעובר על התורה, או על מחשבות, דיבור ומעשים שהם נגד התורה, או שחסר בהם רצון ה'. צריך לחזור בתשובה על כך ולתקן זאת. זהו זמן חודשי אלול ותשרי.

אלול הוא "א לול", "לול" פירושו פתח קטן, דלת קטנה שהקב"ה נתן כדי שנוכל להתקרב

כבר מתחילים לחשוב על הלולב, האתרוג, ההדסים והערבות, על הסוכה. זו עבודה גדולה, הכנה אדירה. אבל צריך לדבר על זה כאלול.

רבי יוחנא'ה מראחמיסטריווקא נהג לומר שהעולם אומר שבחודש אלול, אפילו הדגים במים רועים. הוא הסביר זאת בכך שכאשר התבוננו ביהודי בעיירה הישנה במהלך חודש אלול, ראו אותו מחזיק תהילים, או משניות, או שולחן ערוך, או תיקוני זוהר, או ספרי קבלה, ספרי חסידות. אבל אף אחד לא ביטל זמן באלול. באלול לא מבזבזים זמן. באלול לא מדברים פוליטיקה. באלול לא מדברים דברים בטלים. באלול לא עסוקים בכל המחלוקות, בכל האנוכיות. באלול חיים במדרגה רוחנית גבוהה יותר, כל אחד לפי מדרגתו, אבל העיקר הוא לנצל כל דקה מחודש אלול, כל שנייה מחודש אלול, ברצינות.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא זצ"ל מבורז פארק אמר שיהודי מבורז סיפר לו שבדורות קודמים האמונה הייתה כל כך חזקה - העניין של "יציד באמונתו יחיה", "תמים תהיה עם ה' אלקיך" - שכאשר הגיע חודש אלול אנשים ממש פחדו מיום הדין. באמת, הם ממש פחדו: "אוי, צריך לתת דין וחשבון לפני הקדוש ברוך הוא על כל השנה, על כל דבר קטן שעשינו." ברצינות, באמת, בעומק, ועם חכמה, בינה ודעת, הם התכוננו. הולכים לתת דין וחשבון.

אם יהודי באמת מאמין בתורה הקדושה, בחז"ל, הוא באמת מאמין שכל יהודי עובר בראש השנה דין וחשבון. בימים הקדושים הקדוש ברוך הוא שופט. ככל שנחשוב יותר על המילים הללו, ככל שתהיה לנו יותר אמונה בזה, ככל שתהיה יותר רצינות, ככל שיהיה יותר פחד מיום הדין - זה ייראה על פניו. ככל שנצלל יותר את הזמן להתכונן כדי שיהיה לנו משפט טוב.

המשך בעמוד 1:

אומר הריי"צ, "הוא אומר תהילים", ולא רק בבית הכנסת, אלא גם בבית. הוא לא רק עושה שינויים בלימוד ובתפילה בבית הכנסת, אלא גם בבית, בניהול הבית, בעסקים, בכל מקום שיהודי נמצא. צריך לראות שזה אלול; יהודי באלול צריך לשקף זאת במחשבותיו, דיבוריו ומעשיו.

הריי"צ כותב שמהגדול ועד הקטן, אפילו בחורים צעירים וילדים, צריך לראות רצינות מסוימת, ענווה מסוימת ומתח מסוים, ולו קטן. יום הדין מתקרב; צריך לעשות תשובה. הדיבורים, המחשבות והמעשים צריכים להיראות אחרת; זה חייב להיות ניכר.

האדמו"ר מסקווירא זצ"ל אמר שברוסיה, בין החסידים, בעלי הדעת, אפשר היה ממש לחוש את היראה, את הפחד, את ההכנה ליום הדין. אפילו בעלי עגלות פשוטים נהגו לשבת בבית הכנסת ולומר תהילים לאורך ימי אלול הקדושים.

רבי מאנע סיפר שכילד צעיר ברוסיה, כאשר הלך לחדר בחודש אלול, הילדים ראו בבוקר שהמלמד בוכה, עיניו אדומות ודומעות. "זה אלול; יום הדין מתקרב." רבי מאנע סיפר שהחלו ללמוד "אורחות צדיקים" עם הילדים. "זה אלול, לכן לומדים מוסר; לומדים אורחות צדיקים." בין הסדרים הילדים גם לא דיברו כל כך הרבה שטויות, כי זה היה אלול. הם דיברו על רצינותו של המלמד; הם דנו במה שלמדו ב"אורחות צדיקים". השיחות בין הילדים היו שיחות "אלוליות".

אמנם, היום באמריקה איננו הדור הישן, אבל לכל יהודי יש את הכוח, לכל יהודי יש את השכל לחשוב ולעשות חשבון הנפש, לשלוט במחשבותיו, דיבוריו ומעשיו. כל התנועות, הכל, צריך להסתובב באופן שמראה שזה אלול.

גם באמריקה שומעים שזה אלול. אנשים מדברים על החגים, מה צריך לקנות לילדים, מה צריך לקנות לבני המשפחה: בגדים, בשרים, חלות, קוגלים, דבש. כל אחד עושה משהו; החג מתקרב.

לקבל הגליונות שלנו בכל שבוע, תפנו ל:

gilyonospm@gmail.com

קונטרס
מאמר
הזמן

בלשון קודש

מאמר: מרחצת הערול לומר 'מאה בריכות' בכל יום
הרבנות והקבלה טובה דוידר טוב, לדימוס העוראים

מאמרי

כ"ק מרן אדמו"ר
של"ט"א

יצא לאור

על ידי מערכת פנים מאירות סיקסא
אלול תשפ"ה

מערכת פנים מאירות

מכון להוצאות שיעורי כ"ק מרן ארמו"ר מפנים מאירות סקסא שליט"א
יכולין לשמוע השיעורים:

בקהל פנים מאירות

ארה"ב: 845-414-8211

845-414-0076

א"י: 072-370-1823

ענגלאנד: 0330-350-3190

ארנעטינג: 5411-2152-7691

אנטווערפן: 323-346-0673

לקבל הגליון ושאר גליונות מהמערכת יפנו:

gilyonospm@gmail.com

גם יכולין לשמוע השיעורים על: קול הלשון/פנים מאירות

**מאמר: כוחינו הגדול מלומר 'מאה
ברכות' בכל יום
ההכנה והקבלה טובה ביותר טוב, לקראת
הימים הנוראים**

נאמרה בסעודת רעוא דרעון פרישת עקב תשפ"ה

סעודת רעוא דרעון. השבוע הבא כבר יהיה חודש אלול. פחד נורא אוחז בנו. שנה חלפה. זהו זמן לתשובה, זמן לחשבון נפש. כבר מברכים את אלול, כבר ערב ראש חודש אלול. זהו זמן שבו אדם צריך להתעורר, להתבונן ולעשות חשבון נפש, לקבל על עצמו קבלות טובות.

כאשר מתכוננים לימים הקדושים, לימים הנוראים, להימים של שמחה, לימי הרחמים ורצון, וימי דין. הקדוש ברוך הוא ממתין לכלל ישראל. שכלל ישראל ישובו, שכלל ישראל יעשו את הדבר הנכון ויעשו רק נחת רוח לפני הקדוש ברוך הוא.

כהקדמה לחודש אלול קראנו בפרשת השבוע: "ועתה ישראל מה ה' אלוך שואל מעמך כי אם ליראה". רש"י הקדוש אומר מילים קדושות: "ובכל מה שחטאתם לפניו" - למרות כל מה שחטאתם לפני הקדוש ברוך הוא - "אינו שואל מכם כי אם ליראה", כלומר, הוא מבקש רק שיראו מפניו.

שואל השם משמואל: לכאורה צריך להבין מה אומר רש"י. הרי בפסוק כתוב לא רק "ליראה", אלא גם "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוך בכל לבבך ובכל נפשך ולשמור את מצות ה'" וגו'. הרי הכל מפורט בפסוק: יראת ה', אהבת ה', קיום מצוות עשה, והימנעות ממצוות לא תעשה. מה פשר הדבר שרש"י אומר שכתוב רק "כי אם ליראה", כאשר הפסוק ממשיך ומפרט בדיוק מה הקדוש ברוך הוא דורש מאיתנו?

אומר השם משמואל: יש מדרש בתהילים. דוד המלך אומר "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש" - הוא מבקש רק בקשה אחת. אמר לו הקדוש ברוך הוא: "קודם אתה אומר 'אחת שאלתי'... שבתי בבית ה' - אתה רוצה לשבת בבית ה' כל ימי חיך, ואחר כך אתה הולך ומבקש 'לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו'. חשבתי שאתה מבקש רק בקשה אחת." אמר לפניו - אמר דוד המלך להקדוש ברוך הוא: "לא יהא העבד שווה לרבו" - הלא העבד אינו שווה לאדונו? בתחילה אתה כותב בתורה "ועתה ישראל מה ה' אלוך

שואל מעמך כי אם ליראה", ואחר כך אתה ממשיך "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו" וכן הלאה. "די לעבד שיהא כרבו" - כך ראיתי בתורה, וגם אני עושה כך: "אחת שאלתי מאת ה'" ואחר כך אני מבקש בקשות רבות.

מה פשר המדרש הזה? אומר השם משמואל דברים נוראים ויסודיות. הוא אומר כך: הקדוש ברוך הוא הוא מדות טיבו - טבעו, כביכול, של הקדוש ברוך הוא הוא להיטיב לברואיו, לעשות טוב לבניו, לבריותיו. הוא אומר, הקדוש ברוך הוא רוצה להיטיב, לכן הוא מכניס ללבבות של ישראל "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוך בכל לבבך ובכל נפשך". הקדוש ברוך הוא מכניס למחשבות, לרגשות, לתחושות, שאדם ירצה לקיים את "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוך". הקדוש ברוך הוא נותן לו זאת במתנה. הקדוש ברוך הוא מביא לו את הצמאון, את האהבה, כי הקדוש ברוך הוא רוצה לעשות עמו רק טוב. אך הרי כתוב בחז"ל "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" - יראת שמים אינה יכולה להינתן לנו במתנה על ידי הקדוש ברוך הוא. וכאשר אין יראת שמים, אי אפשר לקיים את "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו", כי יראת שמים היא "זה השער לה' צדיקים יבואו בו" - יראת שמים היא השער לכל עבודת ה', לכל המידות.

הגמרא מביאה בשבת לא. שיראת שמים דומה לגזבר, לשומר, לגבאי, שניתנו לו המפתחות של האוצר הפנימי, אך לא ניתנו לו המפתחות החיצוניים. "בהי עייל" - איך ייכנס? רבי ינאי קרא: "חבל" - חבל על מי ש"לית ליה דרתא, ותרעה לדרתא עביד" - אין לו חצר והוא בונה שער לחצר. הוא לומד תורה ואין לו יראת שמים. רבי יהודה אומר: "לא ברא הקב"ה את עולמו" אלא בתכלית "כדי שיראו מלפניו" - יראת שמים! "ואלוקים עשה עולמו כדי שיראו מלפניו" - שתהיה יראת הרוממות, יראה עליונה, יראה תחתונה, יראה עילאה, אבל חייבת להיות יראה.

לכן הוא אומר כך: הקדוש ברוך הוא שואל מעמך כי אם ליראה, שאם תהיה לך יראה, הקדוש ברוך הוא ייתן לך ברכה. תראה, אני אעזור לך שיהיה "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוך בכל לבבך ובכל נפשך ולשמור את מצות ה'". מילים נפלאים! הכנס יראה בלבך, "פתחי לי פתח כחודו של מחט", ואני כבר אתן לך מתנה. אני אגרום שלבך, איבריך, גידיך יתמסרו לשאר עבודת ה' הנדרשת. השם משמואל מוסיף מילים נוראים: הוא אינו מבין איך ייתכן שאדם המאמין בהקדוש ברוך הוא, איך זה ייתכן שלא תהיה לו יראת שמים.

הגמרא מביאה בברכות כח, שכאשר רבי יוחנן בן זכאי חלה, נכנסו תלמידיו לבקרו. כשראה רבי יוחנן בן זכאי את תלמידיו, החל לבכות. אמרו לו התלמידים: "נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק", האיש שכל העולם עומד עליו, אתה מאיר את העולם, מדוע אתה בוכה? מדוע אתה מפחד? התלמידים לא יכלו להבין, כל העולם

נשען על רבי יוחנן בן זכאי, הוא מביא אור לעולם, והוא מפחד? הוא מפחד מהעולם הבא? אמר שאם היו מוליכים אותו לפני בשר ודם שהיום הוא כאן ומחר הוא בקבר, וכאשר הוא כועס על משהו זה אינו כעס עולם, וכאשר הוא מוסר אותו בבית הסוהר הוא אינו נשאר כלוא לעולם, אם הוא הורג אותו הוא אינו נהרג לעולם, הרי יש עולם הבא, ואפשר לפייס אותו בדברים, אפשר לשחד אותו בכסף, ואפילו כך הייתי בוכה, הייתי רועד.

ועתה, כשאני מובל אל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים, אם הוא כועס זה כעס עולם, אם הוא כולא זה מאסר עולם, אם הוא ממית זו מיתת עולם, ואי אפשר לפייס אותו בדברים, אי אפשר לשחד אותו בדברים, ויותר מכך, יש לפני שתי דרכים, אחת של גן עדן ואחת של גיהנום, ואיני יודע לאן מוליכים אותי, האם לא אבכה? מכאן רואים מהו יראת שמים. רבי יוחנן בן זכאי שהיה עמוד הימיני, פטיש החזק, הגמרא מביאה מה הייתה יראת שמים של רבי יוחנן בן זכאי. זו הייתה יראת שמים של רבי יוחנן בן זכאי, וכל השאר נבע מכך.

"נו, אוחז בנו פחד מה יהיה איתנו?" השם משמואל אינו משאיר אותנו לבד, הוא עוזר לנו. הגמרא אומרת בברכות סא שהיצר הרע דומה לזבוב והוא יושב בין שתי מפתחי הלב. מה הוא עושה? הוא סותם את הלב, הוא אינו מאפשר להארות השכליות, לאורות, להתלהבות, להתעוררות, לצמאון של האדם לרוחניות להיכנס לשם. הוא יושב שם ליד מפתחי הלב והוא חוסם את השער.

אך כתוב בפסוק "ומלתם את ערלת לבבכם". רש"י אומר שם ש"אוטם הלב וכיסויו" זהו היצר הרע הדומה לזבוב. שאם תפתח את השער, תיקח את הזבוב, תזיז אותו הצידה, אומר הפסוק "וערפכם לא תקשו עוד" - כבר לא יהיה קושי כזה.

חז"ל אומרים בברכות טז: "הוא יצר הרע, הוא השטן, הוא מלאך המות, הוא ס"ם וכת דיליה". השטן, מלאך המוות, הס"ם, זה אותו דבר. עכשיו הוא אומר כך: ס"ם הרי הוא ס"ם עם א"ל - האותיות שאינן טובות, ס"ם כמה זה גימטריה? מאה. האותיות הטובות הן א-ל - "חסד א-ל כל היום". לעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא ישחט את היצר הרע. מה פירוש הדבר? הוא יפריד בין האותיות ס"ם לבין האותיות א"ל. האותיות ס"ם כבר לא יקבלו השפעה מהקדוש ברוך הוא מהאותיות הטובות. יישאר רק א-ל - צד הקדושה. האותיות ס"ם הן מאה. יש מאה כוחות המגררים את לב האדם, את מפתחי הלב, ואינם מאפשרים לרגשות הקדושה להיכנס. אינם מאפשרים לאדם להתקרב להקדוש ברוך הוא. ומה עשו חז"ל כנגד זה? הם תיקנו את מאה הברכות שחייבים לומר בכל יום. על ידי שאדם אומר מאה ברכות בכל יום, הוא מתחבר לקדושה, והוא מסלק את מאה הכוחות, וממילא הוא יכול להגיע ליראת שמים.

יראת שמים, אומר השם משמואל, כל יהודי המאמין בקדוש ברוך הוא צריך שתהיה לו. זו מציאות שאדם חושב לעצמו מה קורה בעולם, שהקדוש ברוך הוא אחד יחיד ומיוחד והוא עשה ועושה ויעשה את כל המעשים. באופן ממילא זה מביא יראת שמים. אלא מה? ישנם מאה הכוחות העומדים על פתחי הלב, הס"ם שאינו מאפשר להרגיש זאת. ועל ידי מאה ברכות אנו שוברים את מאה הכוחות והלב נפתח, כדי שיוכלו להיכנס ההתלהבות, ההתעוררות, אור הנפש השכלית, הכוחות הגבוהים שיש ליהודי.

השם משמואל אומר שם דבר נפלא: שבת היא "כל דינין מתעברין מינה", אין סטרא אחרא, הם נמצאים ב"נוקבא דתהומא רבה". באותו אופן, לאדם אין את כוחות הרע כמו בשאר ימות השבוע, יש רק רושם של כוחות הרע. לכן, הוא אומר, שמדינא אין צורך לעשות מאה ברכות בשבת.

העקידה מביאה בפרשת שלח שבשבת אין ענין של מאה ברכות, כי מאה ברכות תיקנו כדי לעורר אדם שלא יהנה מהעולם הזה יותר מכפי צורכו. בשבת, כשיש נשמה יתירה ומעונג שבת ומלימוד התורה הרב יותר בשבת, הוא יכול להגיע לשלמות ללא מאה הברכות. הבן איש חי מביא זאת גם בפרשת וישב.

למעשה, יש חולקים רבים על כך. בשולחן ערוך כתוב שיש להשלים את מאה הברכות. אחרים רוצים לומר שזה במידת חסידות, לא מדינא. בכל אופן, מה שהשם משמואל מתכוון הוא שאשר תיקנו, שעל פי מה שנקבע, אין צורך להשלים את מאה הברכות. צריך לעשות פעולות כדי להגיע לכך, אך בסדר היום אין מאה ברכות כי אין ס"ם. מכאן אנו רואים שהכוח היחיד שיש לנו להרחיק את הס"ם מליבנו הוא מאה הברכות.

הגמרא מביאה בברכות לג: "אטו יראה מילתא זוטרתא הוא?" עונה הגמרא: "אין, לגבי משה מילתא זוטרתא הוא." המפרשים שואלים: מה ענתה הגמרא? האם שאלתי רק לגבי משה רבינו? על כך הוא אומר: כן, מכיוון שכל המניעה להגיע ליראה היא בגלל סתימת הלב (כפי שהובא קודם מרש"י), ומשה רבינו, שהשכינה דיברה מתוך גרונו, אמר "ומלתם את ערלת לבבכם" (על ידי מאה הברכות, כנ"ל). אצל משה רבינו זה היה כך - "בדבר ה' שמים נעשו". "לגבי משה מילתא זוטרתא הוא" - כן, כי למשה רבינו הייתה יראת שמים אמיתית. זו התשובה. ואם תהיה לך יראת שמים אמיתית, זה יקרה גם לך, כי משה רבינו אמר "ומלתם את ערלת לבבכם" - זו מציאות שזה יקרה - "בדבר ה' שמים נעשו". מה שהתורה דורשת ממך הוא לעשות את מאה הברכות בכוונה (וכך תוכל להגיע ל"ומלתם את ערלת לבבכם" - ליראת שמים).

הגמרא מביאה בברכות לג ובמגילה כה: "ועתה ישראל מה ה' אלוך שואל מעמך כי אם ליראה". האם יראת שמים היא דבר קטן? ורבי חנינא אומר בשם רבי שמעון בר יוחאי: אין לו לקדוש ברוך הוא בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים. שנאמר "יראת ה' היא אוצרו". עונה הגמרא: לגבי משה מילתא זוטרתא הוא.

ישנו מהרש"א מופלא במנחות מג. אומר המהרש"א כך: "מה ה' אלוך שואל מעמך" - אומרת הגמרא: אל תקרי מה אלא מאה. מאה הברכות ה' אלוך שואל מעמך. יודע למה? כי זה מביא "כי אם ליראה" - זה מביא יראת שמים, כך אומר המהרש"א הקדוש. לכן זה דבר גדול, כן, זה דבר גדול. מאה ברכות ה' אלוך שואל מעמך - למה? "כי אם ליראה" - כי זו הדרך היחידה להגיע ליראת שמים.

ולכן צריכים אנו להתבונן בכך היטב. זה לא פשוט, זו לא סתם מילתא דחסידותא, זה לא סתם דבר שצריך לעשות דרך אגב, וזה לא דבר שאפשר לעשות כמצוות אנשים מלומדה. זהו דבר המביא לנו את תכלית החיים, זהו הדבר שמסלק את מאה הכוחות של הס"ם מהלב, והוא גורם שנוכל לקיים "ללכת בכל דרכיו ולאבהה אותו". זה גורם שנוכל להגיע לתורה, עבודה ויראת שמים, אהבת ה' וכל המדרגות וכל דבקות הבורא האפשרית.

הישמח משה מביא כך: "כי בצלם אלוקים עשה את האדם" - צריכה להיות יראת שמים על פני האדם - "מבשרי אחזה אלוך". עכשיו אומר הישמח משה כך: "נקל מאד לבוא ליראה השלימה על פי שכל" - אם תתבונן, תראה שקל מאוד להגיע ליראה שלמה. הרמב"ם מביא בספר המדע הלכות יסודי התורה פרק ד' הלכה י"ב ענין זה.

אומר הישמח משה "לית אתר פנוי מיניה", שאם האדם חושב שכל העולם הוא "מלא כל הארץ כבודו" אפשר להגיע ליראה.

"יראו את ה' קדושו" - "יראו" הוא לשון של ראייה ולשון של יראה. כאשר מתבוננים ורואים מה קורה בעולם, מגיעים ליראה. "בכל דרכיך דעהו" - כל כך קשה לקיים יראת שמים, כך מדבר הישמח משה. אך הישמח משה אומר שהקשיים באים דרך מסך מבדיל, הזוהמה הבאה מהנחש הקדמוני. כמו שרבי חיים ויטאל בשער הקדושה מביא, בכוחות הטומאה יש מאה כוחות.

הגמרא מביאה במסכת פסחים קי ש"מאה וחד ופקע שידא". חז"ל אומרים במסכת חגיגה דף ט: "אינו דומה מי ששונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד", כי תוקף הטומאה הוא מאה, ומי שלומד תורה מאה ואחד ועבר את המאה, ביטל את מאה הקליפות. נשארות האותיות א-ל-ש שזה מחיה אותנו, שזה צד הקדושה, כך אומר הישמח משה. בדרך השכל היינו צריכים לקיים יראת שמים, אך יש

ס"ם, יש מאה בעלי כוחות גדולים היוצרים קשיים ומסך מבדיל. אך אם יש מאה כנגד זה מצד הקדושה, זה מתבטל.

אומר הישמח משה את הדברים הבאים: בכל יום אדם נהיה בריאה חדשה, ובדיוק כמו שהקדושה מתחדשת, זה לעומת זה חלילה גם כוחות הטומאה מתחדשים, וכנגדם עומדות מאה הברכות. הוא אומר, אך זה צריך להיעשות באמת ובלב שלם לקרב בהם אל השם יתברך - שהברכות יקרבו אותנו להקדוש ברוך הוא, ובכל ברכה מסיר כוח אחד מהס"ם, ובכך שהוא מברך מאה ברכות תסור ממנו כוחות הטומאה והמסך המבדיל, ואז הוא יראה שקל באמת להיות ירא שמים, אז הוא יראה שיראת ה' היא דבר קל, זו אינה עבודה קשה.

כי בצלם אלוקים ברא את האדם (שיראת השמים צריכה להיראות על פניו), וכפי שפירט קודם את כל הפסוקים והמאמרים מדוע אין זה קשה להיות ירא שמים.

(כבר הבאנו את המהרש"א מ) "אל תקרי מה אלא מאה" המראה שקל להיות ירא שמים, (ובכך עונה על שאלת הגמרא) "אטו יראה מילתא זוטרתא הוא?" והתשובה היא כן, זה קל. הקלות היא שצריך לומר מאה ברכות בכוונה.

הברכות צריכות להיאמר, כל מילה ומילה, ולכוון את פירוש המילים. צריך להכניס חמימות לתוכן. זכור, במאה הברכות יש לך חצים ובליסטראות להשמיד כוח מהסטרא אחרא. אם אומרים ברכה "ממממ..." (בגמגום), זה מאוד קשה. זה חרב שבור, זו לא חרב פגום, אין לו את הכוחות לשבור את היצר הרע. כדי לבתר כוח אחד מהסטרא אחרא, צריך סכינים מושחזים, חצים טובים, חרבות טובות ויורים טובים, שכבר במשיכה אחת זה ייתן ירייה טובה לתוך הס"ם, זה ישמיד בקול אחד. לא צריך יותר מכך שהחץ יכוון למטרה. כאשר מברכים בקול רם, עומדים בכוונה, בדבקות הבורא, על ידי כך כבר תגיע יראת שמים, ויראת שמים כבר תביא אהבת ה', לימוד התורה ו"ללכת בכל דרכיו", הפלא ופלא.

הבן איש חי, בפרשת פינחס, כותב דברים נוראים. הוא כותב שכוחו ומלחמתו של יהודי עם כוחות הטומאה והקליפות היא בפה, באמצעות הפה. את כל כלי המלחמה כנגד הס"ם יש לנו בפה, ולכן תיקנו חז"ל שכל פעם לפני שאנו אוכלים או שותים, עלינו לברך את הקדוש ברוך הוא. זאת מכיוון שהיצר הרע מקנא ומתגרה ביהודי בפיו יותר מאשר בכל שאר האיברים. אומר הבן איש חי, שהתחרות הגדולה ביותר, הנגדי הגדול ביותר שיש ליצר הרע, הוא פיו של איש ישראלי. שם הוא מציב את כל מערך המלחמה שלו, והיהודי צריך להקים מלחמה נגד היצר הרע באמצעות הפה. אין דבר שהיצר הרע מתגבר עליו כל כך כמו על הפה, כגון תאוות אכילה ושתיה. לכן תיקנו חז"ל ברכה על כל מאכל ועל כל משקה שיהודי אוכל או שותה, כדי שהמאכל והמשקה

לא יגרמו נזק, קלקול לאדם באמצעות מלחמת היצר. אדרבה, באמצעות הברכה מתחזק כלי המלחמה של האדם, היא מחדדת את כלי המלחמה שיש לו בפה כדי להכניע את היצר הרע.

לכן אומרים חז"ל, וכן מביא האר"י הקדוש, שכאשר אדם מזלזל בברכות הנהנין חלילה וחס, הדבר גורם, חלילה וחלילה, לפגם, מכיוון שהוא מביא לשליטה של הצד ההפוך. ולהיפך, כאשר אדם נזהר בברכות הנהנין, אומר הבן איש חי "שהוא ימשול ביצר הרע" ממשלה אדירה. הוא יגיע לתיקון גדול עצום ורב. כך הוא כותב בלשונו: "על כן תראה כמה וכמה צריך לזהר" - בברכות, ולא לעשות ברכות לבטלה, ולומר את המילים בכוונה גדולה. "ואז טוב לו וטוב לעולם".

והקדוש ברוך הוא בעולם של ניסיונות של ימינו נתן לנו ניסיון נורא בעניין של מאה הברכות, שיחטפו אותן ויאמרו במהירות חצאי מילים מתחת לאף, ובלי כוונה, כך בחטף. שהקדוש ברוך הוא ישמרנו ויצילנו. אנו צריכים את הברכות, אנו צריכים שהברכות יביאו אותנו ליראת שמים, שיראת שמים כבר מביאה הכל. בלעדיה אין לנו יראת שמים, ואין לנו אהבת ה', ואין לנו אהבת התורה, אין לנו הבנת התורה, איננו בתורה כפי שצריך להיות.

זהו מתנה שהקדוש ברוך הוא נתן לנו, אבל אדם צריך לחשוב כמה פעמים הוא מרגיש "אין לי ראש ללמוד, אין לי ראש להתפלל, אין לי חשק לתורה, אין לי אהבת ה'". כה רדומים, כה כבויים, כה מיואשים, כה רשלנים. מה קורה עם מאה הברכות, עם כוחות הס"ם, עם מאה הכוחות על מפתחי הלב? איך אמרת את הברכות? איך עשית את "שהכל נהיה בדברו", את "בורא נפשות", את ברכת המזון, את ברכות התורה, את הברכות לפני התפילה ובשעת התפלה? איך אמרת את הברכות בשמונה עשרה, בקריאת התורה? צריך לחשוב איך נראות הברכות שלנו באכילה, הברכות האחרונות. זהו היסוד שלנו, זהו הנשק שלנו, כלי המלחמה שלנו, וזהו מחזיקנו. רק כך אפשר להגיע ליראה האמיתית, שהיא סער לה', ורק כך אפשר להגיע למתנות של "ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו". מצד אחד זהו דבר קל, ומצד שני זהו דבר גדול מאוד.

קרה בזמנו של האור החיים הקדוש. היה עשיר גדול בשם ר' יהושע שפרטוס, שהיה עם הארץ גדול. יום אחד הוא קנה גן, שדה מערבי, שהיה מבורך בעצים גדולים ויפים שנשא פירות טעימים ומתוקים. היו גם שני מעיינות טובים ומתוקים, שמימיהם היו כה ערבים שאנשים נהנו מכל טיפה. חודשיים לאחר שקנה את השדה, הוא הלך לבדוק אותו, ומצא ששני המעיינות יבשו, ולא הותירו זכר מהם. כל הכסף שהשקיע ירד לטמיון והוא איבד את עושרו. הוא הלך לאור החיים הקדוש ובכה, "מה פשעי ומה חטאתי? למה הקדוש ברוך הוא ייבש את המעיינות?" בעודו מדבר עם האור החיים הקדוש, הייתה לידו כוס מים, והוא שתה אותה מבלי לברך. כאשר ראה זאת האור

החיים הקדוש, הוא קרא, "אוי, יהושע, אכן נודע הדבר! לא ברכת לפני השתיה, וגם לא אחרי השתיה. מכיוון שזלזלת בשתי הברכות הללו, שני המעיינות יבשו".

וכאשר סיפר זאת הבעל שם טוב הקדוש, הוא אמר, "כתוב, ישעיהו הנביא אומר 'ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה'. המילה 'ששון' בגימטריה היא 'שתי ברכות', 'שהכל' ו'בורא נפשות'. אם תעשו את שתי הברכות הללו, תקבלו בחזרה את מעיינות הישועה." זה מה שאמר לו האור החיים הקדוש, ויהושע שפרטוס עשה תשובה וקיבל על עצמו לברך את הברכות. האור החיים הקדוש ציווה עליו שמאותו רגע ואילך, כל מי שיבוא לשותות משני המעיינות יברך את שתי הברכות. לאחר עשרים וארבע שעות המעיינות אכן חזרו. הוא אכן קיים את הבטחתו וציווה על כל מי שבא לשותות מהמעיינות לברך את שתי הברכות בכוונה. מאוחר יותר אנשים נרפאו באמצעות המים הללו, ואמרו שיש לשותות את המים בזכות האור החיים הקדוש. הם נקראו "מעיינות חיים" על שמו.

מסופר גם שפעם אחת דיברו תלמידיו של הרה"ק ר' משה לייב סאסובער זי"ע על מה שיהיה בעולם הבא. אחד מהם אמר, "מה כבר יכול לקרות עם אברך שיושב ולומד כל היום? אילו עבירות כבר יכולות להיות לו כדי שיפחד מיום הדין?" ר' משה לייב ענה לו, "דע לך, בני, מאה הברכות שאדם אומר כל יום יכולות, חס ושלום, להפוך למאה קללות; הן יכולות להפוך למאה עבירות. אם לא אומרים את הברכות בכוונה שלמה כפי שצריך להיות, אז הן, חס ושלום, אינן מאה ברכות." זה מה שאמר ר' משה לייב. אנו רק מעיזים לחזור על דבריו מכיוון שאנו רק מעבירים את דבריו, ומכך צריך לפחד מיום הדין.

ולפי מה שחזרנו עכשיו מדברי השם משמואל, הישמח משה, והבן איש חי, אנו רואים שזהו יסוד יום הדין. אנו מתכוננים לימים הקדושים. שהקב"ה יעזור שכולם יאריכו ימים. אנו מתכוננים למשפט שיתרחש בעולם, עולם העשיה. כאשר מתכוננים לחודש אלול, צריך לעשות חשבון נפש איך נראות הברכות שלנו. וצריך לזכות יהודים אחרים ב"אמן", ולחנך את הילדים לברך בקול רם וברור, ולא להתבייש בפני אף אחד.

חשוב לרגע, הרשה לי לשאול אותך שאלה: אם אתה יודע שהאויב מגיע, והם נכנסים לעיר ומחלקים נשק, אקדחים, והם נכנסים לבית הכנסת ומלמדים איך לירות, איך היית מתנגד? היית מתבייש? היית עושה זאת בסתר? או שהיית נכנס בהתלהבות, היית מתכונן? את הגויים, את הרשעים, את ה"שחורים" היית מלמד. כולם אוספים כוחות. מה זה? מה זה אומר? צריך להגן על עצמך. הרשעים באים; אי אפשר לוותר, כי אם מוותרים, מי יודע מה יקרה? חשוב בכל בוקר, הם "חדשים לבקרים" באים במאות, ויש לך ברירה: מאה ברכות בכוונה. האם אתה מתבייש? האם אתה מרגיש נבוך? האם אתה חושב מה אחרים יגידו? ברך בקול רם וברור כדי שאחרים יוכלו ללמוד ממך.

אדרבה, אם מישהו שואל אותך, "מה קרה לך שנהיית כל כך פרומער?" ענה לו, "אני בכלל לא כל כך פרום; אני פראקטישער סאלדאט. אני מפחד ממחנה הרוחות שמסתובבות על שתי מפתחי הלב, ולמדתי תכסיסי מלחמה. למדתי איך לחדד חרב נגדם, ואני מחדד אותה. אני הורג אותם; זו הנאה. זו לא עבודה קשה כל כך. צריך להתחזק בכך, לברך את הברכות בכוונה. עצה טובה היא לברך את הברכות בתוך הסידור."

מגיע יום ההילולא של הרה"ק מטאהש זי"ע. כל ימי חייו הוא בירך את כל הברכות בתוך הסידור, ללא יוצא מן הכלל. כל ברכה הוא בירך בתוך הסידור כדי שיוכל לכוון. אולי בגלל זה הוא נעשה כל כך גדול; אין לנו השגה. אבל מה שראינו הוא איך נראה צדיק כשהוא מברך בתוך הסידור: הוא מעולם לא כעס, הוא מעולם לא הסיח דעת מהקב"ה, מעולם לא.

בכוחה של עשיית ברכות בתוך הסידור, אין "סטרא אחרא". אם אתה רוצה חשק לתורה, אם אתה רוצה להיות מסוגל להתגבר על שמירת עיניים ושמירת הלשון, אומר הבן איש חי שלפה, שהיצר הרע נכנס בו, יש תרופה: מאה הברכות עם כוונה.

השפת אמת בפרשת תולדות מדבר על "וימצא מאה שערים", איך יצחק אבינו מצא את מאה השערים. הוא אומר שיש מאה שערים שנפתחים כל יום באמצעות כוחן של מאה הברכות. לכל יהודי יש גישה למאה השערים הללו כל יום. הפסוק "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך" מתייחס למאה הברכות, שמביאות מאה שערים של ברכות. יצחק אבינו, שמידתו היה יראת שמים, הגיע ל"יראה" על ידי מציאת מאה השערים באמצעות מאה הברכות. זהו הפשט של "מה ה' אלקיך שואל ממך". אל תקרי "מה" אלא "מאה". "מאה" רב טובך אשר צפנת ליראיך - במאה הברכות טמון הטוב הגדול שצפון ליראי ה'. הפסוק מסתיים ב"יראה" מכיוון שרק באמצעות יראה לה' ניתן להשיג זאת.

השפת אמת אומר שמאה הברכות הן "ביד האדם" - בידי האדם להוציא אותן לפועל. השאר הוא בידי הקדוש ברוך הוא. "מה ה' אלוֹקֶיךָ שואל ממך" - מה בכוחך? אל תקרי "מה" אלא "מאה". אתה אכן לא יכול להגיע ליראת שמים או לאהבת ה' לבד, אני מודה, אבל מאה הברכות בכוונה - את זה אתה כן יכול לעשות.

ה"פנים יפות" בפרשת תצווה כותב דברים עמוקים על מאה הברכות שיהודי מברך בכל יום. הן שבח והודאה, תודה על נס שחרורנו מחמישים שערי טומאה ביציאת מצרים, ועל כניסתנו לחמישים שערי קדושה. הוא אומר שאומנם גדול הפלגות הטובה היה שהקב"ה הוציא אותנו מכור הברזל, מחמישים שערי טומאה, "וינטלם וינשאם" עד שהגענו למתן תורה, ונכנסנו לחמישים שערי קדושה. כהכרת

הטוב על הנס הזה, אנו מברכים את מאה הברכות בכל יום, כנגד מאה המעלות שהקב"ה הביא לנו: חמישים יציאה מטומאה וחמישים מדרגות כניסה לקדושה, יחד זה מאה מעלות של קדושה, מאה שערים, כמה מעלות טובות. על כך, הוא אומר, אנו מברכים את מאה הברכות. אלה דברים נשגבים.

וה"שפת אמת" אכן אומר בפרשת לך לך שמאה הברכות מחולקות לשני חלקים. החלק הראשון עוסק בהיפרדות מטומאה, "סור מרע", והחלק השני עוסק בכניסה לקדושה, "ועשה טוב". "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". המדרש אומר, "שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי בית אביך". הוא מביא מ"חידושי הרי"ם" שצריך קודם לעשות "סור מרע", לשכוח את טבעו, ורק אז זוכים ל"לך לך מארצך". כמו שהיה ביציאת מצרים, כשכלל ישראל יצאו מחמישים שערי טומאה ונכנסו לחמישים שערי בינה, חמישים שערי קדושה. "לך לך" בגימטריה מאה, שזה כנגד מאה הברכות. ובזה יש חמישים ל"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", שזה "סור מרע", וחמישים ל"אל הארץ אשר אראך", שזה "עשה טוב".

כאשר יהודי מברך את מאה הברכות בכל יום, זה מביא יראת שמים, אשר מביאה אחר כך אהבת השם ועבודת השם, ואת כל התיקונים שאנו צריכים לעשות. הוא נותן שבח והודאה להקב"ה על שהוציא אותנו מחמישים שערי טומאה והכניסנו לחמישים שערי קדושה. והוא אכן יוצא בפועל מחמישים שערי טומאה ונכנס לחמישים שערי קדושה.

כך מבטא ה"שפת אמת" דברים עמוקים, עבודה קדושה וגדולה. אם אדם היה מתעמק במה שדיברנו כאן, במה שמתרחש עם מאה הברכות, איזו מתנה נתן לנו הקב"ה. איך צריך להתעורר, ולעורר אחרים; לא יכולה להיות קבלת טובה יפה, טובה וחזקה מזו, ולחיות דבוק להקב"ה דרך מאה הברכות. בתורותיו של רביה"ק מסאטמאר זצ"ל, הוא מביא בין דבריו: הגמרא בברכות ובמנחות מ"ג ע"ב אומרת, "רבי מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות, שנאמר מה ה' אלוך שואל ממך". לכאורה, צריך להבין מדוע התורה אומרת "מה" כשהיה צריך להיות כתוב "מאה". הוא שואל קושיה: אם "מאה" היה כתוב בספר תורה, ספר התורה היה פסול. אם בעל הקורא היה קורא "מאה", היה צריך לחזור ולקרוא. אז מה פשר "אל תקרי מה אלא מאה"? ספר תורה היה פסול, קריאה הייתה פסולה אם "מאה" היה כתוב. מה הכוונה "אל תקרי מה אלא מאה"? אסור לקרוא "מאה", קושיה נפלאה.

על כך הוא עונה: זה שאדם צריך לברך מאה ברכות אין הכוונה שיאמר אותן מן השפה ולחוץ. הוא צריך שתהיה לו כוונה אמיתית לברך את הקב"ה. כל תנועותיו של אדם, מרגע שהוא קם, על כל מעשה הוא צריך לברך, להודות, ולשבח את הקב"ה. וכל התנועות שאדם עושה נכללות במאה הברכות. חכמינו תקנו ברכה על כל תנועה

ומעשה שאדם עושה במהלך היום. על ידי אמירת מאה הברכות, אדם משעבד את עצמו להקב"ה, ומצהיר שהקב"ה הוא "הנותן לאדם כח לעשות חיל". אני לא יכול לעשות כלום; הכל מהקב"ה.

לכן, מי שאומר אותן בכוונה נמצא במצב של "מה" - אני כלום. "אל תקרי מה" - אני לא יכול להגיע למצב של "מה" אלא על ידי "מאה". מאה הברכות מביאות אותי להבין את ה"מה" האמיתי - אין "כוחי ועוצם ידי". לכן, זו המשמעות של "מה" ה' אלוך שואל מעמך" - מה דורש ממך הקב"ה? הוא לא דורש את ה"מאה" (שהייתה קריאה פסולה); הוא דורש את ה"מה" (שמגיע דרך מאה הברכות) - הכניעה בפני הקב"ה, ההכרה שהכל נעשה על ידי הקב"ה, ההכרה שאסור לכעוס על אף אחד, שאסור ליפול לייאוש, שאסור שיהיו קושיות או טענות, לא "בין אדם לחברו" ולא, חלילה, "בין אדם למקום", כי הכל נעשה על ידי הקב"ה. "מה", הבחינה של "מה", זה מה שהקב"ה דורש. ואיך אפשר להגיע למדרגה של "מה"? חכמינו אומרים, "מאה" - אם תברך את מאה הברכות, תודה ותשבח את הקב"ה על כל תנועה קלה, זה יביא אותך לקיים את מה שכתוב בפסוק, את ה"מה", להיות בעניות ושפלות רוח בפני הקב"ה, מה שמביא יראת שמים, כי על ידי ענווה ושפלות רוח, מגיעים ליראת שמים אמיתית.

מספרים שר' אלי' רוט זצ"ל, הגבאי של ר' שלמה'קה זוועלער זי"ע, נהג לבקש מכל מי שבא אליו: "זכרו את מאה הברכות! אמרו אותן בכוונה! רק אז אפשר להיות יהודי כפי שצריך להיות". כך נהג לומר. פעם אחת, ביומא דהילולא של ר' שלמה'קה זוועלער זצ"ל, ר' אלי' רוט התרגש מאוד, והוא החל לדבר על מאה הברכות, שיש לומר אותן בקול רם, ושצריך לענות "אמן" על מאה הברכות. ר' אלי' רוט אמר בהתלהבות ובהבערה כזו: "כל נשמה יהודית, כשהגיע זמנה להיוולד, אינה רוצה לרדת לעולם השפל. היא אינה רוצה להיפרד ממקור העליון של הקב"ה, מהמקום הקדוש מתחת כיסא הכבוד, משם נחצבה הנשמה. על כך, אומרים לה למעלה, 'הקשיבי, נשמה, אל תדאגי, רדי, תעשי שם מאה ברכות בכל יום, ותוכלי להישאר דבוקה להקב"ה'. ועל ידי כך, משכנעים את הנשמה להסכים לרדת לעולם. כל הטעם שהנשמה הסכימה לרדת הוא בגלל שהיא תברך את מאה ברכות."

היוצא מן האמור, שמאה הברכות מחזירות אותנו לשורשנו, לנשמתנו שנחצבה מתחת כיסא הכבוד, לצלם אלוקים. איך מתחברים למקומנו למעלה בשמים, למקומנו, לשורשנו? דרך מאה הברכות - מאה ברכות בכוונה, מאה ברכות בקול.

ועתה, כתוב בספרים הקדושים: לכאורה, צריך להבין "אל תקרי". מה הכוונה "אל תקרי"? "אל תקרי מה אלא מאה". פשר הדבר הוא שיש קושיה על הפסוק, ואי אפשר להבין את הפסוק. לכן אומרים "אל תקרי" - אל תקרא זאת כך, אלא האמן שזה כתוב כך. עכשיו, גם כאן, צריך להבין את משמעות "אל תקרי מה אלא מאה". כאילו לא

מבינים את הפסוק? אבל מבינים את הפסוק! אלא מה? בפסוק כתוב, "מה ה' אלוך שואל ממך כי אם ליראה?" זה דבר קל, רק זה. ואחרי כן, אומר הפסוק, כפי שדיברנו קודם, "ללכת לאהבה לעבוד בכל לבבך ובכל נפשך". גם אלה דברים קלים - "כי אם". "כי אם" מתייחס לכל הפסוק. על כך אומרים חכמינו, "אל תקרי מה" - אינך יכול להבין את הפשט הפשוט של הפסוק, אין לך תירוץ, נתקעת מה פשר "כי אם"? על כך אומרת הגמרא, "אל תקרי מה אלא מאה". עכשיו אתה מבין את הפסוק, כי אם תברך את מאה הברכות כפי שצריך, תראה שכל הדברים שציינתי הם "מילתא זוטרתא". זה כלום; לא אמרתי לך כלום, רק "כי אם", פשט נפלא.

אם אדם מתרגל לברך את הברכות בכוונה ובשמחה, נמצא שכל הדברים שהתורה דורשת מאדם - "בכל לבבך ובכל נפשך" - הם "כי אם", דבר קטן. זה כוחן של מאה הברכות.

ה"בית ישראל" מגור נהג לומר שזקנו, ה"חידושי הרי"ם", אמר: משה רבנו תיקן, לפני שנפטר מהעולם, שיברכו את מאה הברכות, וזה היה במקום מאה האדנים של המשכן. אדני המשכן היו היסוד של הבנין, היסוד של הקדושה, והשראת השכינה. משה רבנו ידע שבית המקדש יחרב, לכן תיקן את מאה הברכות שאומרים בכל יום במקום מאה האדנים, שזה יהיה היסוד של היהדות, של השראת השכינה שלנו, של קדושתנו. הכל טמון במאה הברכות.

ונמצא אפוא שהקב"ה נתן לנו מתנה כזו! זה מביא שמחה כזו, התרגשות כזו לאדם. כמה יהודים בוכים ב"אתה חונן", ב"אהבה רבה"! כמה יהודים בוכים בקריאת שמע, "אוי, יום קשה, ריבונו של עולם, עשה את היום הבא קל יותר!" מה עם מאה הברכות? היית מדקדק בהן? יש לך רשימה של מאה הברכות? היתת לך כוונה? אנשים הולכים היום לשמחות, ואסור לקטרג על יהודים. בימים הנוראים יש לעורר רחמים בלבד על יהודים. אך נכנסים ורואים, בשר ודגים וכל מטעמים. אדם הוא הרי בשר ודם; לפעמים שוכחים חלילה לברך, ממלמלים ברכה. ומה עם ברכה אחרונה? כמה יהודים זוכרים, כשהם חוזרים הביתה משמחה, לברך ברכה אחרונה?

"אל תקרי מה אלא מאה": כל קדושתנו, כל טהרתנו, כל שורש נשמתנו, כל קיומנו כיהודים, ובמיוחד בגלות, כל כוחנו נגד כל הניסיונות הללו. נאבקים עם כלים טכנולוגיים; צריך לדבר, צריך לעשות. יש לך כלי זיין נגדם, יש לך חצים, יש לך חרב נגד הכלים הטכנולוגיים: "מאה ברכות". ובמיוחד כשאומרים אותן בפנים, כשאומרים אותן בכוונה, בקול רם, ומעוררים אחרים, ומוודאים שאחר עונה "אמן", ועונים "אמן" בעצמכם. אלו דברים מחזקות מאוד. זו התחייבות, אבל גם חיזוק.

"אין והיה אלא לשון שמחה." "והיה" - השמחה הגדולה ביותר היא למעלה בשמים, "עקב", בסוף הגלות, בעקבתא דמשיחא, כאשר כלל ישראל עוברים ניסיונות כה קשים, ובכל זאת, "תשמעון" - הם מקשיבים לדברי תוכחה, הם מקשיבים לדברי תורה. זו השמחה הגדולה ביותר. בזמן שבו ישראל מתכוננים לימים הנוראים ומקבלים על עצמם קבלות טובות, הם מקשיבים למה שהם יכולים לקבל, למה שהם יכולים לתקן. נוצרת שמחה גדולה בשמים; זהו עת רצון עצום.

השי"ת יעזור שזה אכן יהיה עת רצון עכשיו, בזכות היארצייתן הגדולים של השבוע: הרבי הקדוש, רבינו יואל בן חנניה יום טוב זצ"ל זי"ע, ר' משולם פייש בן מרדכי זצ"ל זי"ע, רבינו שמואל צבי בן ר' אברהם אביש זצ"ל זי"ע. השי"ת יעזור שנזכה ללכת בדרכיהם, ללמוד ממעשיהם, מהנהגתם, מתורותיהם.

המאור עינים מביא שאין צורך דווקא לנסוע לקבר של צדיק. אם לומדים את ספרי הצדיק ואת תורותיהם, זה כאילו משתטחים על הציון הקדוש.

רביה"ק מטאהש זי"ע נהג לומר שכאשר מדליקים נר לעילוי נשמת הצדיק ומסתכלים עליו, ומתקשרים עם הצדיק, זה כאילו נמצאים ליד הקבר. יש לנו מתנות כאלה! האם זה לא "והיה עקב"? האם זו לא שמחה בעקבתא דמשיחא, שהשם נתן לנו מתנות כאלה? זכותם יגן עלינו.

השם יתברך יעזור שתהיה כתיבה וחתימה טובה לכל ישראל בכל מקומות מושבותיהם. השם יתברך יעזור שיהיו זיווגים הגונים מיד, מיד! כל מי שצריך שידוכים יזכה להיעזר בשעה טובה ומוצלחת, ללא עיכובים, לשביעות רצון כל הצדדים. כל מי שצריך זרע של קיימא יזכה לזרע של קיימא בדרך התורה, בדרך המסורה, ללא דרכים עקלקלות, בדרך הישרה, דרך תורה, דרך תפילה, דרך דבקות בצדיקים. שיזכו לזרע של קיימא, ילדים בריאים, ילדים מאירים, ילדים קדושים, ילדים חניאקים, ילדים חסידים, ילדים בעלי תורה, ילדים עם מידות טובות, ילדים קדושים. השם יעזור שיהיה לנו רק נחת דקדושה. השם יתברך יעזור שיהיה לנו הרחבת הדעת, אושר ועושר, שכל אחד יקבל פרנסה בריווח, שלא יחסר לאיש דבר, ושלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר. תורה וגדולה לכלל ישראל כולו. השם יתברך יעזור שיהיה לנו הרחבה והרווחה. שנהיה בריאים וחזקים. על הברואים שלא יחלו ועל החולים שיתרפאו, שתכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה. שיתחילו כבר הברכות של השנה החדשה. השם יתברך יעזור לכל השפעות הטובות. שכלל ישראל יהיו רק בשמחה וישמחו אחרים ויעשו שמחות. שנזכה להשתתף זה בשמחות של זה.

השם יתברך יעזור שנשמע בשורות טובות, ישועות ונחמות בביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.